

STUDIEORDNING FOR VUT I/L

UDGAVE: JUL 2010

AUTORISATION

Nærværende Studieordning autoriseres herved til brug ved Flyvevåbnets Officersskole (FLOS) for Videreuddannelse trin I/ledere (VUT I/L) pr. 2010-08-01.

De igangværende 2-årige studerende, vil være omfattet at denne studieordning for de moduler, der endnu ikke er påbegyndt.

P. WASS

DOKUMENTHISTORIK

Dokumentversion	Revisionsdata	Dato	Ændret af

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	4
2. FAGLIG PROFIL	4
2.1 Formål med uddannelsen	4
2.2 Kompetencemål	4
3. UDDANNELSENS OMFANG OG VARIGHED	4
4. UDDANNELSENS STRUKTUR.....	5
5. UDDANNELSENS INDHOLD OG VÆGTNING.....	5
5.1 Merit og fritagelse for tilstedeværelse	6
6. EKSAMEN	6
6.1 Prøveformer.....	6
6.2 Gruppeprojekter.....	6
6.3 Skriftlighed.....	6
6.4 Mundtlighed	7
6.5 Indstilling til eksamen.....	7
6.6 Sygeeksamen og reeksamination.....	7
6.7 Karaktergivning og censur	7
6.8 Indplacering	7
7. INDSTILLING TIL UDNÆVNELSE	8
8. STUDIEMÆSSIGE FORHOLD OG VILKÅR	8
8.1 Pædagogik og evaluering	8
8.2 Læringsformer	9
8.3 Den studerendes rolle i uddannelsesforløbet	9
8.4 Internetbaseret studiemiljø/læringsrum.....	9
8.5 Praktiske forudsætninger	10
8.6 Kursuslederfunktionen	10
8.7 Tutorfunktionen.....	10
8.8 Dage uden planlagt studie – gælder kun fuldtidsstuderende	10
9. BEDØMMELSE AF KOMPETENCER OG PERSONLIG UDVIKLING	10
9.1 Tutorfunktionen.....	10
9.2 Personelsamtaler - fuldtidsstuderende	11
9.3 Personelsamtaler - deltidsstuderende	11
9.4 Personlig udvikling.....	11
9.4.3 Coaching	12
10. LEDELSE	13
11. STATSKUNDSKAB	15
12. KONFLIKTTEORI	17
13. LUFTOPERATIONER.....	19
14. HOVEDOPGAVE INKL: METODELÆRE	21
15. ENGELSK.....	24
16. ENGELSK, FORHANDLING.....	26
17. FLEXFAGLIGT MODUL	28

1. INDLEDNING

Grundlaget for udfærdigelse af studieordningen er Bestemmelse for Forsvarets linjeofficersuddannelser samt Direktiv for værnsfælles uddannelse på Videreuddannelses trin I for ledere (VUT I/L).

Studieordningen er primært tiltænkt anvendt af studerende og faglærere på VUT I/L.

2. FAGLIG PROFIL

2.1 Formål med uddannelsen

Uddannelsen har til formål at videreudvikle officerernes viden, færdigheder og kompetencer, som er opnået under grundofficersuddannelserne og den efterfølgende tjeneste som premierløjtnant.

Formålet med uddannelsen er:

- At officeren udbygger sin viden og færdigheder i at kunne foretage analyser, vurderinger og beslutninger samt planlægge, tilrettelægge, gennemføre og kontrollere aktiviteter inden for eget tjenesteområde.
- At officeren udbygger sin militære og almene videnskabsteoretiske viden.
- At officeren videreudvikler de ledelsesmæssige kompetencer, der er en grundlæggende forudsætning for at udøve god ledelse.
- At officeren udbygger sin viden om værnsspecifikke operative forhold med henblik på, med en solid forankring i professionen, at kunne virke i et bredt udsnit af stillinger på højere funktionsniveau.
- At officeren opnår øget indsigt i værnsfælles forhold som grundlag for et eventuelt kommende virke i et værnsfælles miljø og eventuel yderligere videreuddannelse.
- At officerens kendskab til udviklingen i såvel det nationale som internationale samfund ajourføres og udbygges.
- At officeren opnår de fornødne forudsætninger for at kunne virke selvstændigt i et internationalt miljø.

2.2 Kompetencemål

Målet for uddannelsen er, at premierløjtnanten ved udnævnelse til kaptajn har opnået kompetencer til at kunne forrette tjeneste på højere funktionsniveau i den militære ledergruppe i flyvevåbnet og inden for det værnfælles område, såvel som denne skal kunne virke i hastigt skiftende miljøer - nationalt som internationalt.

Ligeledes er det et mål for uddannelsen, at den studerende opnår studiekompetencer, som grundlag for fortsat videreuddannelse.

3. UDDANNELSENS OMFANG OG VARIGHED

Uddannelsen er normeret til 60 European Credit Transfer System (ECTS) point, svarende til ét års fuldtidsstudium. Uddannelsen er ikke civilt akkrediteret.

Uddannelsen kan tages som et fuldtidsstudie over ca. et år eller som deltidsstudie over ca. to år. Tages uddannelsen som et fuldtidsstudie, er den studerende tilknyttet FLOS i hele perioden. Ved deltidsstudiet forretter premierløjtnanten (PL) tjeneste på deltid ved egen enhed og er forvaltningsmæssigt tilknyttet egen enhed også ved studieperioderne ved FLOS.

Formålet med, at uddannelsen kan tages som en deltidsuddannelse, er, at den studerende bedre kan kombinere studie-, familie- og arbejdsliv. Deltidsuddannelsen giver større mulighed for kobling af teori og praksis samt fordybelse og styrker derved den studerendes læring. Parallelt hermed kan den studerende være med til at skabe udvikling i enhederne, når det lærte løbende kan anvendes og implementeres i praksis.

4. UDDANNELSENS STRUKTUR

Uddannelsen er modulopbygget. Modulerne er tilrettelagt som en blanding mellem tilstedeværelse på FLOS (eller eventuelt forlagt til andre myndigheder) og internetbaserede læringsforløb, hvor de studerende ikke er fysisk til stede på skolen.

Uddannelsesstrukturen, herunder modulernes placering i det samlede uddannelsesforløb, definition af de parallelle læringsforløb samt oversigt over tilstedeværelsesperioder og internetbaserede læringsforløb findes i Studieplanen for hhv. det etårige forløb og for det toårige forløb. Studieplanen udgives selvstændigt.

5. UDDANNELSENS INDHOLD OG VÆGTNING

Uddannelsen består af følgende moduler:

- Værnsfælles I og II
- Ledelse
- Statskundskab og konflikteori
- Forsvaret luftoperationer
- Engelsk
- Metode og hovedopgave
- Flexfagligt

Hovedopgavemodulet kan ikke tages før de øvrige moduler, da disse er forudsætningskabende for hovedopgaven (med undtagelse af flexfagligt modul).

Ligeledes skal flexfagligt modul afslutte uddannelsen.

Udover ovenstående moduler kommer der læringsforløb, som ikke er omfattet af eksamen. Disse læringsforløb har introducerende, studiestøttende eller netværksdannende karakter.

Derudover er der i tilstedeværelsesperioderne i videst mulig omfang afsat ca. 2 lektioner ugentligt til at dyrke idræt. De studerende er herudover selv ansvarlige for at finde tid til at dyrke idræt og holde sig i form i forbindelse med tilstedeværelsesperioder og under internetperioderne.

Beskrivelse af de enkelte modulers overordnede mål, indhold og eksamen etc. findes i nærværende studieordning. Studieordning for VFM I og VFM II udgives selvstændigt og er ikke indeholdt i denne studieordning.

De enkelte moduler og deres vægtning er defineret nedenfor.

Modul / fag	Vægtning i ECTS-point
Værnsfælles modul I	8
Modul Ledelse	10
Modul Statskundskab- og konflikteori	10

Modul Forsvarets luftoperationer	10
Værnsfælles modul II	2
Modul Engelsk	4
Metode og Hovedopgave	14
Flexfagligt modul	2

5.1 Merit og fritagelse for tilstedeværelse

Såfremt den studerende besidder faglige kompetencer inden for det pågældende moduls faglige område, kan der søges om fritagelse for tilstedeværelse eller meritoverførsel. Reglerne herfor fremgår af FLOSBST 180-3, der kan findes på:

<http://ffi.forsvaret.fiin.dk/C1/C13/Skolebestemmelser/default.aspx?Menu=Content>

6. EKSAMEN

Hvert modul skal bestå ved aktiv undervisningsdeltagelse, ved at opnå minimum karakteren 2 eller bestået i prøver, der afslutter modulet.

Den enkelte modulers prøveform fremgår af modul- og fagmålbeskrivelserne.

Den studerende kan normalt ikke gå til eksamen i hovedopgavemodulet, før de foregående moduler er bestået.

6.1 Prøveformer

På uddannelsen kan følgende prøveformer forekomme:

- Synopsis: Skriftligt oplæg, som den studerende afleverer forud og som udgangspunkt for den mundtlige prøve. Emne for synopsis aftales mellem eksaminanden og eksaminator.
- Abstract: Skriftligt oplæg, som den studerende afleverer forud og som udgangspunkt for den mundtlige prøve. Abstract skal gengive væsentlige træk ved analysearbejdet og opsummere de væsentligste resultater af en given opgave.
- Bunden prøve: Prøve, mundtlig eller skriftlig, hvor eksamensspørgsmål er fastsat af eksaminator.
- Undervisningsdeltagelse: Den studerende skal udvise aktiv undervisningsdeltagelse efter nærmere beskrivelse.
- Større skriftlig opgave: Pba. en af eksaminator fastsat case og opgaveoplæg foretages analyse, vurdering og anbefaling af løsning.
- Hovedopgave med mundtligt forsvar. Større skriftlig opgave med selvstændig problemformulering og metodevalg. Opgaven danner grundlag for det mundtlige forsvar.

6.2 Gruppeprojekter

Flere prøver kan/skal gennemføres som gruppeprojekter. Gruppen udfærdiger i samarbejde et skriftligt produkt, som følges af en individuel mundtlig eksamen.

Hvor det skriftlige arbejde er lavet i samarbejde med andre, skal det for hvert af de individuelle afsnit angives, hvem der er ansvarlig for det pågældende afsnit. Den studerende eksamineres dog med udgangspunkt i *hele* det skriftlige arbejde.

6.3 Skriftlighed

Ved bedømmelse af skriftlige opgaver på dansk såvel som engelsk vil den studerendes stave- og formuleringsevne samt dokumentets udformning indgå i helhedsbedømmelsen af den pågældendes præstation, idet det faglige indhold dog vægter tungest.

6.4 Mundtlighed

Mundtlige eksaminer finder sted på dansk med undtagelse af engelsk.

6.5 Indstilling til eksamen

En forudsætning for at kunne gå til eksamen er, at den studerende har afleveret samtlige skriftlige opgaver og udvist aktiv tilfredsstillende deltagelse gennem læringsforløbet i det enkelte modul. Denne vurdering foretages af faglæreren og kursuslederen på det relevante modul.

Såfremt en studerende ikke opfylder disse krav, vil det blive meddelt den studerende senest en ugen før gennemførelse af eksamen.

Såfremt en studerende ikke kan indstilles til eksamen, vil det normalt medføre, at der nedsættes en evalueringskommission mhp. at afklare, om den studerende skal gå modulet om eller indstilles til afgang fra uddannelsen, jf. FPTBST 180-6.

6.6 Sygeeksamen og reeksamination

Såfremt en studerende grundet sygdom ikke har kunnet gennemføre en planlagt eksamen, gennemføres sygeeksamen. Ved sygdom i forbindelse med eksamen kan lægeerklæring afkræves.

Såfremt en studerende ikke består eksamen gennemføres normalt reeksamination. Ved særlige forhold nedsættes en evalueringskommission, der afgør, om reeksamination gennemføres.

Såfremt den studerende ikke består reeksaminationen, nedsættes en evalueringskommission mhp. at afklare, om den studerende skal gå modulet om eller indstilles til afgang fra uddannelsen, jf. FPT BST 180-6.

Sygeeksamen og reeksamination gennemføres normalt inden for 2 uger efter, den ordinære eksamen er afholdt. Der gives mulighed for én reeksamination for de studerende, der ikke har opnået karakteren 2 eller derover.

Sygeeksamen og reeksamination i fag, hvor beståelseskriteriet eller dele af beståelseskriteriet er undervisningsdeltagelse, vil sygeeksamen og reeksamination afholdes som anden prøveform end den ordinære eksamen.

6.7 Karaktergivning og censur

Karaktergivning gives i overensstemmelse med FPTBST 180-5.

Der anvendes således 7-trins karakterskala ved alle eksamener, idet dog enkelte eksamener vurderes som bestået/ikke-bestået.

Ved eksamener, der består af et skriftligt produkt samt en mundtlig prøve, gives en samlet karakter for den mundtlige og den skriftlige præstation.

Der anvendes både intern og ekstern censur.

6.8 Indplacering

Der udregnes et vægtet gennemsnit af karaktererne fra de eksamener, som bedømmes efter 7-trinsskalaen, på baggrund af de enkelte eksameners vægt i ECTS-point.

Det vil sige, at gennemsnittet defineres som summen af de enkelte karakterer, hver multipliceret med den tilhørende eksamens ECTS-point og divideret med summen af ECTS-point for de eksamener, der indgår i gennemsnittet.

Ved beregningen indgår ikke prøver, som bedømmes med bestået/ikke-bestået. Gennemsnittet anføres på eksamensbeviset med én decimal:

	Bedømmelse	ECTS point	Censur
Værnsfælles modul I (VFMI)			
Forvaltningsjura	bestået/ikke-bestået	2	Intern censur
International politik	Karakter	3	Intern censur
Øvrige fag	bestået/ikke-bestået	3	Intern censur
Modul Statskundskab og konflikteori			
Statskundskab	Karakter	6	Ekstern censur
Konfliktteori	Karakter	4	Ekstern censur
Modul ledelse			
Ledelse	Karakter	10	Ekstern censur
Modul Forsvarets luftoperationer og VFMI			
Forsvarets Luftoperationer	Karakter	10	Ekstern censur
VFM II	Bestået/ikke-bestået	2	Intern censur
Modul Engelsk			
Engelsk	Karakter	3	Ekstern censur
Engelsk, forhandlingsseminar	Bestået/ikke-bestået	1	Intern censur
Modul Metode og hovedopgave			
Hovedopgave	Karakter	14	Ekstern censur
Modul Flexfagligt			
Flexfagligt	Bestået/ikke-bestået	2	Intern censur

7. INDSTILLING TIL UDNÆVNELSE

Den studerende indstilles til udnævnelse såfremt følgende kriterier er opfyldt:

- De faglige kriterier for at bestå uddannelsen er opfyldt.
- Kan opnå egnethedsvedtegning fsva. helbreds- og tandstatus.
- Kan bestå træningstilstandsprøven (basiskrav).
- Kan vurderes egnet til udnævnelse pba. FOKUS.

8. STUDIEMÆSSIGE FORHOLD OG VILKÅR

8.1 Pædagogik og evaluering

FLOS ønsker at udbyde Danmarks mest attraktive militære lederuddannelse i samspil med det omgivende samfund. Det indebærer, at skolen konstant må udvikle og tilpasse undervisningen og uddannelserne, så de imødekommer de studerendes behov og de krav, der stilles til nutidens og fremtidens officerer. Sidstnævnte drøfter FLOS løbende med flyvevåbnets myndigheder, hvor premierløjtnanter og kaptajner, der udnævnes fra FLOS, skal gøre tjeneste efter endt uddannelse.

FLOS uddannelser understøttes af en fælles pædagogisk linje, som løbende udvikles. Formålet med den pædagogiske linje er, at FLOS som uddannelsesmyndighed har et fælles mål, redskab og referenceramme for udvikling, tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af uddannelserne og de studerendes læringsforløb.

De studerende inddrages i evalueringerne ved, at der foretages regelmæssige evalueringer af uddannelsen og de studerendes læring. Evalueringerne foretages som udgangspunkt ved afslutningen af hvert enkelt modul eller fag og ved afslutningen af uddannelsesforløbet. For de toåriges vedkommende foretages desuden en evaluering midtvejs i uddannelsesforløbet. Evalueringernes indhold varierer og omhandler bl.a. læringsmål, det faglige indhold, anvendte metoder, læringsforløb, uddannelsesstruktur mm. Evalueringsmetoderne kan variere afhængig af de enkelte evalueringers formål.

Uddannelserne skal være sammenlignelige med civile uddannelser mht. bl.a. niveau og ECTS-point. Uddannelsen skal således gennemføres på relevant akademisk niveau, give plads til fordybelse og samtidig kunne relateres til de studerendes arbejdspraksis i størst muligt omfang.

8.2 Læringsformer

Uddannelsen tager udgangspunkt i nyere læringsformer og de særlige krav, som internetbaserede læringsforløb stiller. De internetbaserede læringsforløb medfører, at de studerende, inden for bestemte rammer, i høj grad selv bestemmer, hvor og hvornår læringen skal finde sted.

På uddannelsen skal de studerende indgå i forskellige aktivitetsformer, som bl.a. workshops, gruppearbejde, internetbaseret kommunikation, opgaveskrivning, projektarbejde, litteraturlæsning, fremlæggelser og forelæsninger.

Ved uddannelsens start bliver den studerende introduceret til aktuelle internetbaserede læringsplatforme og –redskaber. Desuden vil der være fokus på roller og forventningsafstemning mellem lærere og studerende.

8.3 Den studerendes rolle i uddannelsesforløbet

For at få det fulde udbytte af uddannelsen er det et krav, at de studerende deltager i tilstedeværelsesperioderne. Desuden forventes det, at de studerende indgår aktivt i alle tilrettelagte aktiviteter - både dem som finder sted ved tilstedeværelsesperioderne og dem, der finder sted ved de internetbaserede læringsforløb. De studerende er medansvarlige for egen og fælles læring.

Særligt de internetbaserede læringsforløb fordrer en høj grad af selvdisciplin, herunder at den studerende tager initiativ og ansvar og kan arbejde såvel selvstændigt som i grupper.

8.4 Internetbaseret studiemiljø/læringsrum

Under hele uddannelsesforløbet anvendes ICEcore eller dennes afløser som en fælles læringsplatform og diverse øvrige IKT¹-værktøjer som naturlige læringsredskaber. Læringsplatformen understøtter studieforløbet generelt og anvendes som et centralt redskab til at fremme de studerendes læreproces især under de internetbaserede læringsforløb. Under hensyntagen til de kompetencer, de studerende skal opnå i de enkelte læringsforløb og valg af læringsmetoder, anvendes ICEcore som:

- Materiale- og informationsplatform, hvor de studerende uafhængigt af tid og sted kan hente materialer og informationer.

¹ Informations kommunikations teknologi

- Kommunikationsmuligheder/-værktøjer, som lærer og studerende har til at kommunikere, lærer ↔ hold, lærer til studerende (fx vejledning), lærer til gruppe, eller studerende indbyrdes.
- Andre værktøjer, der anvendes i læringsprocessen.

8.5 Praktiske forudsætninger

FLOS udlåner en bærbar computer og 3G-modem, som den studerende kan anvende under studiet. Den studerende skal selv tilsikre adgang til printer – enten i hjemmet eller ved tjenestestedet.

Den studerende er fritaget for multimedieskat under forudsætning af at den studerende underskriver en tro og love erklæring.

8.6 Kursuslederfunktionen

Der er tilknyttet en kursusleder til hvert enkelt modul. Kursuslederen udpeges af den ansvarlige faggruppe og er ansvarlig for tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af modulet, herunder at foretage koordinering mellem de enkelte lærere etc. Kursuslederen er ansvarlig for, at den fastlagte modulplan overholdes, at de studerende indstilles til eksamen, og at eksamen gennemføres i overensstemmelse med mål og indhold mv. i modulplanen. Kursuslederen er tillige budgetansvarlig for det relevante modul og gennemfører dels løbende budgetopfølgning, dels afrapportering af afvigelser ved afslutningen af modulet.

Kursuslederen er samtidig ansvarlig for rammerne for læringen og kan efter behov iværksætte sociale aktiviteter for de studerende under tilstedeværelsesperioderne.

8.7 Tutorfunktionen

Den enkelte studerende får tildelt en personlig tutor, som vil følge den studerende gennem hele uddannelsesforløbet. Tutoren vil normalt være en af Uddannelsesafdelingens majorer på højeste niveau. For yderligere beskrivelse se pkt. 9.1

8.8 Dage uden planlagt studie – gælder kun fuldtidsstuderende

Som det fremgår af studieplanen, er der i løbet af fuldtidsstudiet placeret ca. 20 dage, hvor der ikke er planlagte studieaktiviteter ("hvide dage"). For statusholdende officerer med pilotoperativ baggrund anvendes disse primært til at vedligeholde status på egen flytype under uddannelsen (inkl. dinghy-drill, lægecheck, simulatortræning mv.) For ikke-status holdende officerer anvendes disse primært til studieaktiviteter, herunder fordybning og opgaveløsning.

Fravær ud over disse dage er som udgangspunkt ikke foreneligt med studiet, men vil dog undtagelsesvis kunne bevilges gennem ansøgning til den studerendes tutor ud fra en individuel vurdering.

9. BEDØMMELSE AF KOMPETENCER OG PERSONLIG UDVIKLING

9.1 Tutorfunktionen

Ved starten af VUT I/L tildeles hver af de studerende en personlig tutor, som vil følge den studerende gennem hele uddannelsen. Tutoren er samtidig nærmeste foresatte for den studerende gennem hele forløbet.

Den pågældende tutor vil følge den enkeltes personlige og faglige udvikling på tværs af modulerne og vil være den, der for de fuldtidsstuderende er ansvarlig for udarbejdelse af en FOKUS-bedømmelse efter endt uddannelse. Den pågældende tutor vil endvidere være den, der yder rådgivning og vejledning af den studerende i forbindelse med den-

nes læreproces og uddannelsesforløb generelt, og som den studerende kan kontakte, når det ikke drejer sig om modulspecifikke spørgsmål, som kursuslederen for modulet har ansvaret for.

For studerende på det toårige forløb vil det i perioderne mellem modulerne være den udpegede tutor, der er kontaktperson, såfremt der måtte være behov for, at den studerende og/eller tjenestestedet kontakter FLOS vedr. uddannelsesrelaterede spørgsmål.

9.2 Personelsamtaler - fuldtidsstuderende

Den udpegede tutor gennemfører personelsamtaler med fuldtidsstuderende, som følger:

- Tiltrædelsessamtale.
- Midtvejssamtale.
- Bedømmelsessamtale ved afslutning af uddannelsen.
- Ved behov.

Midtvejssamtalen bliver gennemført med baggrund i bidrag fra lærere og faggrupper samt den studerendes selvevaluering. Midtvejssamtalen skal give den studerende en samlet vurdering af det aktuelle faglige niveau, personlige og sociale egenskaber samt udviklingspotentiale og studieegnethed.

Ved afslutning af uddannelsen udarbejder tutoren en personelbedømmelse og afholder en personelsamtale.

9.3 Personelsamtaler - deltidsstuderende

Med deltidsstuderende gennemføres personelsamtaler, som følger:

- Tiltrædelsessamtale.
- Midtvejssamtale efter 1. studie år.
- Bedømmelsessamtale ved afslutning af uddannelsen.
- Ved behov.

Midtvejssamtalen bliver gennemført med baggrund i bidrag fra lærere og faggrupper samt den studerendes selvevaluering.

Ved afslutning af uddannelsen udarbejder tutoren en personelbedømmelse og afholder en personelsamtale.

9.4 Personlig udvikling

I forbindelse med gennemgang af VUT I/L får den studerende mulighed for at arbejde med sig selv og sit lederskab. Det sker bla. gennem analyse af personlig JBTA² profil, ligesom der efter behov vil være mulighed for at få en test af den emotionelle intelligens med efterfølgende samtale.

I forbindelse med den personlige udvikling er det ligeledes muligt efter ønske at få tildelt en coach.

Analyse af JBTA profil, test i emotionel intelligens samt deltagelse i coachingforløb finder kun sted med samtykke og efter eget ønske fra den studerende.

² Jungbaseret typeanalyse

9.4.1 JBTA

Bygger på C.G. Jung observationer og er *ikke* en test, men et udtryk for præferencer. JBTA anvendes på FLOS alene til at identificere "stabile træk" med henblik på at kunne navigere i en kompleks verden. Sammen med den personlige coach bliver der sat ord og oplevelser på eventuelle genkendelige elementer fra personligheden, og disse vil kunne hjælpe den studerende med at effektivisere beslutningsprocesser og måske forudsige vanskelige situationer. Samtidig kan typologien hjælpe den studerende med at optimere sin læring på FLOS, da typologien ligeledes kan sige noget om, hvordan den studerende foretrækker at modtage information, og i hvor høj grad kommunikation ses at understøtte denne læring.

9.4.2 Emotionel intelligens

Bygger på Salovey og Mayer's tanker om Emotionel Intelligens (EI) fra 1990 og siden operationaliseret ved Reuven Bar-On i 1997 til den test, som anvendes på FLOS (EQ-i). EI er en samling af ikke-kognitive evner, kompetencer og færdigheder, som ses at have indflydelse på den studerendes muligheder for at opnå succes i håndteringen af krav og pres fra omgivelserne. På FLOS bruges EQ-i til at udforske den studerendes overordnede kompetence i forhold til at håndtere omverden og lade dette øjebliksbillede være første skridt i retningen af personlig udvikling med udgangspunkt i identificerede styrker og udviklingsområder.

9.4.3 Coaching

Den studerende kan efter eget ønske få tilknyttet en personlig coach under gennemgang af VUT/I-L. Coachen skal ses som et supplement til tutor og et tilbud til at kunne drøfte personlige udviklingsmål i et bedømmelsesfrit forum. Der udveksles ingen information mellem tutor og coach.

Coachen er autoriseret og kompetent til at indgå i et individuelt og personligt udviklingsforløb, der tager afsæt i din typeprofil, EQ-i, personlig coaching, en individuel udviklingsplan samt løbende feedback og opfølgning.

10. LEDELSE

10.1 ECTS

Antal ECTS point: 10.

10.2 Formål

At den studerende, gennem forståelse af egne ledelseskompetencer og udviklingsområder samt anvendelse af forskellige perspektiver på ledelses-, medarbejder- og organisationsudvikling, bliver i stand til at fungere som leder på mellemste lederniveau. Den studerende bliver i stand til at håndtere og formidle komplekse ledelsesmæssige sammenhænge, herunder sammenhængen mellem personlighed, eget virke i gruppe- og organisatorisk kontekst i ramme af Forsvarets Ledelsesgrundlag.

10.3 Læringsmål

Viden

- Viden om forskellige perspektiver på ledelse og teamtænkning samt deres indbyrdes sammenhænge og forskelle i forhold til eget ledervirke.
- Viden om koblingen mellem ledelsesforståelse og kommunikation, relationer og organisation, herunder viden om teoriernes videnskabsteoretiske grundlag.
- Viden om kompleksiteten i ledelse og sammenhængen mellem ledelse og personlig og medarbejderudvikling.
- Forståelse af implikationerne af at handle som leder på individ-, gruppe- og organisationsniveau i en organisatorisk kontekst.

Færdigheder

- Selvstændigt, systematisk og kritisk kunne formulere og analysere ledelsesmæssige problemstillinger i relation til eget virke i Forsvaret.
- Kritisk og metodisk kunne reflektere over ledelsesteori på både et akademisk niveau og et praktisk handlingsorienteret niveau.
- Selvstændigt kunne analysere og evaluere forskellige ledelsesforståelser.
- Kunne anvende fagområdets metoder og redskaber til at analysere og evaluere ledelsesmæssige problemstillinger og arbejdssituationer.

Kompetencer

- Kunne formidle til og kommunikere med personel på alle berørte niveauer om ledelsesmæssige problemstillinger.
- Kunne håndtere komplekse ledelsesmæssige opgaver og organisatoriske forandringsprocesser i relation til eget virke.
- Kunne udvælge og anvende relevante ledelsesperspektiver og forholde sig konstruktivt, kritisk og diskuterende til disse, og dermed kunne handle som reflekteret praktiker og være i stand til at begrunde egen praksis.

10.4 Indhold

Faget giver den studerende grundlag og forudsætninger for personlig læring og udvikling gennem nuanceret og reflekteret indsigt i egne ledelseskompetencer og udviklingsområder. Denne læring tager udgangspunkt i forskellige typetest- og teamvirkeværktøjer og danner grundlag for undervisningen og arbejdet med forskellige ledelsesteorier og – perspektiver. Herefter træner den studerende i at kunne udvælge og anvende re-

levante ledelsesperspektiver og forholde sig konstruktivt, kritisk og diskuterende til disse i forhold til egen aktuelle lederrolle og kommunikationen omkring denne.

Det teoretiske aspekt af faget vil blive styrket i forbindelse med tilstedeværelsesundervisningen, og vil, med afsæt i Forsvarets Ledelsesgrundlag, uddybe og bygge videre på kendte ledelsesteorier, samt introducere nye teorier hvor relevant.

10.5 Undervisnings- og studiemetoder

Faget bygger på en tværfaglig, problemorienteret tilgang og en vekselvirkning mellem en række pædagogiske komponenter. Undervisningen er således tilrettelagt som en kombination af plenumundervisning, projektarbejde, vejledersamtaler og feedback, således at den studerende opøver en evne til at kombinere refleksion og handling.

De studerende skal arbejder båd selvstændigt og samarbejde i studiegrupper, bl.a. gennem vidensdeling på internettet. De studerende fører gennem modulets otte uger egen logbog for at fastholde den individuelle lærings- og udviklingsproces relateret til faget.

De studerende arbejder med problembaserede projektarbejde, således at de styrker deres kompetence til selvstændigt og kritisk at behandle en ledelsesmæssig problemstilling. Desuden skal det problembaserede projektarbejde styrke de studerendes færdigheder inden for selvstændig informationsindhentning og –bearbejdning.

Lærerrollen spænder fra lærerstyret undervisning til vejledning og understøttelse af de studerendes læring i forbindelse med projektarbejde. Tilsvarende spænder de studerendes rolle fra en aktiv lyttende rolle til en selvstændig rolle med ansvar for egen læring såvel under fjernundervisningsperioderne som i tilstedeværelsesdelen.

Der må forventes en betydelig forberedelsestid i faget.

10.6 Eksamen

Synopsis-eksamen med ekstern censur. De studerende udarbejder en synopsis på baggrund af en aktuel ledelsesopgave. Synopsen danner grundlag for en fremlæggelse og drøftelse ved eksamen. Under eksaminationen afprøves de studerende også i emner og problemstillinger, der relaterer sig til det samlede pensum. Eksamen har en samlet varighed på 30 min. inkl. votering og begrundelse for bedømmelsen.

Synopsis-eksamen giver de studerende mulighed for at demonstrere i hvilken grad, de opfylder de læringsmål, som er knyttet til faget, idet de skal kunne udvælge og anvende relevante ledelsesperspektiver og forholde sig konstruktivt, kritisk og argumenterende til disse samt formidle dette såvel skriftligt som mundtligt til en bredere kreds.

Synopsen må højst være på 19.200 tegn inklusiv mellemrum. Der gives karakter efter 7-trins skalaen, og karakteren afspejler en samlet vurdering af den skriftlige og mundtlige præstation.

11. STATSKUNDSKAB

11.1 ETCS

Antal ECTS point: 6.

11.2 Formål

At den studerende bliver i stand til at reflektere over de politiske rammer for egen praksis i flyvevåbnet og de internationale politiske betingelser for indsættelsen af danske styrker i internationale operationer. Modulet bygger videre på de færdigheder, som de studerende har tilegnet sig i forbindelse med det VFM I. Progressionen fra de forrige modul består i, at den studerende skal sættes i stand til at foretage en *selvstændig* og teoretisk funderet analyse af et afgrænset geografisk område.

11.3 Læringsmål

Viden

- Viden om aktører, processer og strukturer i international politik og udviklinger i det internationale samfund.
- Viden om centrale begreber, teorier og metoder til analyse af udvalgte cases.

Færdigheder

- Kunne udvælge og anvende begreber, teorier og metoder på udvalgt empiri i studiet af international politik og vurdere forklaringskraften.
- Kunne analysere, diskutere og formidle årsager til konflikter og samarbejde mellem stater, internationale organisationer og andre aktører i international politik.
- Kunne analysere, diskutere og formidle andre staters udenrigs- og sikkerhedspolitik
- Kunne anvende ovenstående færdigheder til at vurdere de strategiske rammer for forsvarrets internationale virke.
- Kunne formidle politologiske problemstillinger indsigtfuldt og nuanceret til andre personalegrupper.

Kompetencer

- Håndtere komplekse politologiske problemstillinger, herunder kunne anerkende at flere teoretiske positioner kan have gyldighed på samme tid.
- Kunne indgå i et militærfagligt samarbejde, som involverer politologiske problemstillinger.

11.4 Indhold

To fag – én region

Undervisningen i Statskundskab planlægges i tæt samspil med faget Konfliktteori. Der tages udgangspunkt i en geografisk region eller stat, som vil udgøre det empiriske grundlag for begge fag. De to fag sigter derfor mod at give den studerende en nuanceret forståelse af politiske, kulturelle, militære og sociale forhold, som er relevante for den sikkerhedspolitiske situation samt give de studerende relevante teoretiske redskaber til at kunne foretage kvalificerede analyser af området. Eftersom de to fag afsluttes med eksamen i hvert fag, vil undervisningen i Statskundskab dog stadig have en selvstændig karakter, der skal gøre det muligt for de studerende at adskille de to fag. Endeligt tilstræbes en integration i forhold til særligt Operationsmodulet, og det tilstræbes at det geografiske fokus er ens i de to fag.

De studerende skal i stort omfang arbejde selvstændigt med det empiriske område – særligt i forbindelse med fjernundervisningsperioderne. Det teoretiske aspekt af faget vil blive styrket i forbindelse med tilstedeværelsesundervisningen, og kan forventes at indeholde nye teorier eller uddybning af de teorier, som blev introduceret i forbindelse med VFM I.

11.5 Undervisnings- og studiemetoder

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning mellem teori og casestudier, således at de studerende opøver en evne til at operationalisere og udføre analyser på et teoretisk grundlag. Casene er desuden udvalgt, så de samtidigt tjener til at give de studerende viden om centrale internationale forhold.

De studerende skal flere gange arbejde med problembaserede projektarbejder, således at de styrker deres kompetence til selvstændigt og kritisk at behandle en politologisk problemstilling. Desuden skal det problembaserede projektarbejde styrke de studerendes færdigheder inden for selvstændig informationsindhentning og – bearbejdning.

Undervisningen vil være tilrettelagt med både læreroplæg, gruppearbejde, oplæg fra studerende og projektarbejde. Derfor er både lærerens og studerendes rolle, at være ansvarlig for det enkelte moduls succes, og kunne veksle mellem flere forskellige roller. Lærerrollen spænder således fra lærerstyret undervisning til vejledning og understøttelse af de studerendes læring i forbindelse med projekter. Tilsvarende spænder de studerendes rolle over en aktiv lyttende rolle til en selvstændig rolle, med ansvar for egen læring.

Der må forventes en betydelig forberedelsestid i faget.

11.6 Eksamen

Synopsiseksamen med ekstern censur. De studerende udarbejder en synopsis på baggrund af en selvvalgt problemstilling. Synopsen danner grundlag for en fremlæggelse og drøftelse ved eksamen. Under eksaminationen afprøves de studerende også i emner og problemstillinger, der relaterer sig til det samlede pensum. Eksamen har en samlet varighed på 30 min., inkl. votering og begrundelse for bedømmelsen.

Synopsiseksamen giver de studerende mulighed for at demonstrere i hvilken grad, de opfylder de læringsmål, som er knyttet til faget, i det de skal udføre en politologisk analyse, ved anvendelse af teori på en empirisk case og formidle det til en bredere kreds. Synopsen må højst være på 12.000 tegn inklusiv mellemrum. Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

12. KONFLIKTTEORI

12.1 ETCS

Antal ECTS point: 4.

12.2 Formål

At den studerende styrker sin forståelse af sociale konflikters baggrund og udvikling, med inddragelse af egne professionelle erfaringer, med henblik på selvstændigt at kunne diskutere og håndtere konflikter af relevans for forsvaret nationalt og internationalt. Faget ligger i forlængelse af International politik på VFM I samt undervisning i konfliktteori, herunder i kulturelle og krigsteoretiske forhold på officersgrunduddannelsen.

12.3 Læringsmål

Viden

- Viden om sociale konflikters typologi og udvikling.
- Viden om begreber, teorier og metoder til analyse af konflikters baggrund og udvikling, herunder kulturanalytiske og krigsteoretiske tilgange.
- Viden om militære og civile konfliktløsningsstrategier og mulighederne for deres samarbejde (Comprehensive Approach).

Færdigheder

- Kunne udvælge, anvende og diskutere begreber, teorier og metoder til analyse af konflikters baggrund og udvikling i udvalgte missionsområder.
- Kunne begrunde valg af teori og vurdere konsekvenserne af dette i forhold til analysens brug i en militærfaglig kontekst.
- Kunne formidle og diskutere analyser af konflikter som forsvaret aktuelt indgår i, dels for underlagt personel og dels i en ikke-militærfaglig kontekst.
- Kunne vurdere og opstille strategier for håndtering og løsning af konflikter af relevans for forsvaret, herunder både militære og civile strategier og deres samarbejde samt strategier for kulturmøder, som den enkelte soldat kan indgå i.

Kompetencer

- Håndtere komplekse problemstillinger i analyse, diskussion og formidling af sociale konflikter og konfliktløsningsstrategier.
- Selvstændigt udvikle principper for egen praksis i konflikthåndtering på baggrund af teoretisk refleksion.
- Selvstændigt indgå i militærfagligt samarbejde om konfliktteoretiske problemstillinger og håndtere modsatrettede interesser i et konfliktfyldt miljø.

12.4 Indhold

To fag – én region

Undervisningen i Konfliktteori planlægges i tæt samspil med faget Statskundskab. Der tages udgangspunkt i en geografisk region eller stat, som vil udgøre det empiriske grundlag for begge fag. De to fag sigter derfor mod at give den studerende en nuanceret forståelse af politiske, kulturelle, militære og sociale forhold, som er relevante for den sikkerhedspolitiske situation og give de studerende relevante teoretiske redskaber til at kunne foretage kvalificerede analyser af området. Eftersom de to fag afsluttes med eksamen i hvert fag, vil undervisningen i Konfliktteori dog stadig have en selvstændig karakter, der skal gøre det muligt for de studerende at adskille de to fag. Endeligt tilstræ-

bes en integration i forhold til særligt Operationsmodulet, og det tilstræbes at det geografiske fokus er ens i de to fag.

De studerende skal i stort omfang arbejde selvstændigt med det empiriske område – særligt i forbindelse med fjernundervisningsperioderne. Det teoretiske aspekt af faget vil blive styrket i forbindelse med tilstedeværelsesundervisningen, og kan forventes at indeholde nye teorier eller uddybning af de teorier, som blev introduceret i forbindelse med VFM I.

12.5 Undervisnings- og studiemetoder

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning mellem teori og casestudier, således at de studerende opøver en evne til at operationalisere og udføre analyser på et teoretisk grundlag. Casene er desuden udvalgt, så de samtidigt tjener til at give de studerende viden om centrale konfliktteoretiske forhold.

De studerende skal flere gange arbejde med problembaserede projektarbejder, således at de styrker deres kompetence til selvstændigt og kritisk at behandle en politologisk problemstilling. Desuden skal det problembaserede projektarbejde styrke de studerendes færdigheder inden for selvstændig informationsindhentning og – bearbejdning.

Undervisningen vil være tilrettelagt med både læreroplæg, gruppearbejde, oplæg fra studerende og projektarbejde. Derfor er både lærerens og studerendes rolle, at være ansvarlig for det enkelte moduls succes, og kunne veksle mellem flere forskellige roller. Lærerrollen spænder således fra lærerstyret undervisning til vejledning og understøttelse af de studerendes læring i forbindelse med projekter. Tilsvarende spænder de studerendes rolle over en aktiv lyttende rolle til en selvstændig rolle, med ansvar for egen læring.

Der må forventes en betydelig forberedelsestid i faget.

12.6 Eksamen

Synopsiseksamen med ekstern censur. De studerende udarbejder en synopsis på baggrund af en selvvalgt problemstilling. Synopsen danner grundlag for en fremlæggelse og drøftelse ved eksamen. Under eksaminationen afprøves de studerende også i emner og problemstillinger, der relaterer sig til det samlede pensum. Eksamen har en samlet varighed på 30 min., inkl. votering og begrundelse for bedømmelsen.

Synopsiseksamen giver de studerende mulighed for at demonstrere i hvilken grad de opfylder de læringsmål, som er knyttet til faget, i det de skal udføre en konfliktteoretisk analyse, ved anvendelse af teori på en empirisk case og formidle det til en bredere kreds. Synopsen må højst være på 12.000 tegn inklusiv mellemrum. Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

13. LUFTOPERATIONER

13.1 ECTS

Antal ECTS point: 10.

13.2 Formål

At den studerende bliver i stand til at indgå i en multinational planlægningsstab på det taktiske niveau. Som baggrund herfor skal den studerende selvstændigt kunne anvende fagets analysemetode, herunder kunne anvende, diskutere og formidle indholdet af NATO doktriner, såvel som den studerende skal have viden om militære kapaciteter og forståelse for deres virkemåde, med vægten lagt på flyvevåbnet.

Det er tillige formålet at den studerende selvstændigt og sammen med andre bliver i stand til at planlægge, styre og udvikle stabsarbejdet i løsningen af komplekse taktiske problemstillinger i nationalt såvel som internationalt regi.

13.3 Læringsmål

Viden

- have viden og forståelse om centrale teoretiske, metodiske og praksisnære områder inden for planlægning og gennemførelse af forsvarets luftoperationer.

Færdigheder

- kunne anvende, i samspil med andre værn og civile aktører, metoder, redskaber og doktriner til at beskrive og løse problemstillinger på et videnskabeligt grundlag inden for planlægning og gennemførelse af luftoperationer.
- kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger, samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller med udgangspunkt i gældende teorier.
- kunne foretage operative analyser på baggrund af empirisk materiale.
- kunne give weaponeering input til operative analyser.
- kunne foretage operative analyser på baggrund af empirisk materiale set i forhold til søværnet, hæren og civile aktører.

Kompetencer

- kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie-, stabs- og operationssammenhænge.
- skal selvstændigt, med en professionel og ansvarlig tilgang, kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde inden for det luftmilitære område.
- kunne identificere egne læringsbehov, udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer, samt strukturere egen læring i forskellige læringsmiljøer med relevans for forsvarets luftoperationer samt samspillet mellem de tre værn.

13.4 Indhold

Faget består af følgende temaer og emner:

- Strategi.
- NATOs organisation og operationer, herunder:
 - NATO analysemodel.
 - Effects Based Thinking.
 - NATO logistik.
 - Kampagnetemaer.
 - Joint Operations.

- Forsvarets organisation og operationer.
- Landoperationer.
- Maritimeoperationer.
- Luftoperationer, herunder:
 - JFACC analysemodel.
 - Operationer.
 - Logistik.
- Informationsoperationer (INFOOPS).
- Civilt-militært samarbejde (CIMIC).
- Elektroniskkrigsførelse (EW).
- Netværksbaserede operationer (NBO).

13.5 Undervisnings- og studiemetoder

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning mellem teori, netbaseret undervisning, case studies og projektarbejder, således at den studerende opøver en evne til at operationalisere og udføre analyser på et teoretisk grundlag. Cases er desuden udvalgt, så de samtidigt tjener til at de studerende opnår viden om operative forhold.

Den studerende skal flere gange arbejde med problembaserede projektarbejder, således at de styrker deres kompetence til selvstændigt og kritisk at behandle et muligt krise/krigsscenario. Desuden skal det problembaserede projektarbejde styrke de studerendes færdigheder inden for selvstændig informationsindhentning og – bearbejdning. Endeligt tilstræbes en integration i forhold til særligt statskundskab og konfliktteori, i det det tilstræbes at det geografiske fokus i et vist omfang er ens i de to fag.

Undervisningen vil være tilrettelagt med både læreroplæg, gruppearbejde, oplæg fra studerende og projektarbejde. Derfor er både lærerens og studerendes rolle, at være ansvarlig for det enkelte moduls succes, og kunne veksle mellem flere forskellige roller. Lærerrollen spænder således fra lærerstyret undervisning til vejledning og understøttelse af de studerendes læring i forbindelse med projekter. Tilsvarende spænder de studerendes rolle over en aktiv lyttende rolle til en selvstændig rolle, med ansvar for egen læring.

Der må forventes en betydelig forberedelsestid i faget.

13.6 Eksamen

Faget afsluttes med en bunden mundtlig eksamen med ekstern censur. De studerende skal forholde sig til hhv. et doktrinært spørgsmål og et spørgsmål vedr. JFACC analysemodel. Besvarelsen af de to spørgsmål danner grundlag for en drøftelse ved eksamen. Under eksaminationen afprøves den studerende også i emner og problemstillinger, der relaterer sig til det samlede pensum.

Eksamen har en samlet varighed på 60 min. inkl. 30 min. forberedelse, votering og begrundelse for bedømmelsen. Pensum og noter må medbringes til eksamen.

Den mundtlige eksamen skal give den studerende mulighed for at demonstrere i hvilken grad, de opfylder de læringsmål, som er knyttet til faget, i det de skal diskutere og kritisk forholde sig til såvel doktriner og JFACC model og formidle det til en bredere kreds.

14. HOVEDOPGAVE INKL: METODEDELÆRE

14.1 ECTS

Antal ECTS point: 14.

14.2 Formål

At den studerende opnår evne til at lede og tage ansvar for at håndtere metodisk komplekse analyser. Det indebærer bl.a. at den studerende lærer at anvende principper for opgaveløsning, herunder dokumentation og argumentation, identificere relevante problemstillinger, indsamle empiri, anvende videnskabelige metoder og teorier til at analysere og diskutere resultater samt udlede løsningsforslag.

14.3 Læringsmål

Viden

- Forstå principperne for opbygning af opgaver, akademisk argumentation og dokumentation.
- Viden om, forståelse af og refleksion over kriterier for udvælgelse af kilder og data, herunder beskrivende statistik.
- Viden om problemformulering, teorivalg, operationalisering og konklusioners gyldighed og generaliserbarhed i relation til et større skriftligt projekt.
- Viden om, forståelse af og refleksion over centrale videnskabsteoretiske positioner og deres metodiske problemstillinger.

Færdigheder

- Kunne strukturere en skriftlig eller mundtlig opgave, og anvende akademisk argumentation og dokumentation.
- Kunne opstille en operationaliserbar og relevant problemformulering og konkludere relevant i forhold til problemformuleringen.
- Kunne anvende og udvælge relevante metoder og redskaber til at indsamle og analysere relevante kilder og kvalitative data i forbindelse med opgaveskrivning.
- Forholde sig kritisk til kilders og datas gyldighed, pålidelighed og relevans
- Kunne strukturere en større skriftlig eller mundtlig opgave, og anvende akademisk argumentation og dokumentation.
- Kunne identificere teoriens videnskabsteoretiske positioner og metodisk anvende teorierne i overensstemmelse med deres videnskabsteoretiske udgangspunkt.
- Kunne formidle komplekse problemfelter til en bredere læserkreds ud fra videnskabelige principper.
- Kunne reflektere over hvordan de opøvede metodiske principper kan anvendes i den daglige opgaveløsning ved forsvarets øvrige enheder, særligt i forbindelse med stabsarbejde.

Kompetencer

- Kunne identificere egne metodiske læringsbehov og kunne målrette egen læring.
- Selvstændigt kunne håndtere et komplekst problemfelt, herunder bl.a. kunne tage ansvar for at udarbejde analyser, baseret på et systematisk metodisk og videnskabsteoretisk grundlag.

14.4 Indhold

I den tilknyttede metodeundervisning skal de studerende undervises i:

- Opbygningen af en problemstyret opgave.
- Argumentation med fokus på belæg og dokumentation.
- Dokumentation og reference.
- Udformning af problemformuleringer.
- Validitet og reliabilitet.
- Kvalitative metoder til empiriindsamling.
- Kriterier for udvælgelse af empiri.
- Processtyring og opbyggelse af et større skriftligt analysearbejde.
- Basale videnskabsteoretiske positioner, og deres metodiske konsekvenser.
- Opponentseminar, med diskussion blandt studerende om opgavedesign.
- I forbindelse med udarbejdelsen af hovedopgaven skal den studerende beskæftige sig med selvvalgt emne, med relevans for professionen.

14.5 Undervisnings- og studiemetoder

Frem til udarbejdelsen af hovedopgaven, vil undervisningen være en vekslen mellem læreroplæg og gruppearbejde. Undervisningen vil i videst muligt omfang tage udgangspunkt i de faglige problemstillinger, som de studerende har arbejdet med i det aktuelle modul, således at de oplever, at metodiske problemstillinger er tværfaglige. Desuden skal udgangspunktet i andre fag også gøre det muligt for de studerende at identificere egne metodiske læringsbehov, og selv kunne målrette deres læring.

For studerende på den to-årige ordning er der mulighed for at følge metodeundervisning som fjernundervisning i de perioder, hvor de ikke har mulighed for at komme på skolen. Fjernundervisningen kan gennemføres asynkront, men de studerende har løbende adgang til at kontakte den ansvarlige for metodeundervisningen. Fjernundervisningen er en vekslen mellem power pointoplæg og opgaver, som den studerende skal løse, samt en skriftlig gennemgang af mulige løsninger.

Som indledning til de studerendes hovedopgaveskrivning, skal de studerende, i forbindelse med opponentseminaret, selv være ansvarlige som opponenter på hinandens hovedopgaver. Seminaret har som formål, at de studerende udvikler deres opgavedesign til deres hovedopgave og får kvalificeret metodisk kritik af deres opponentgrupper, samt at de kan påtage sig opgaven at kvalificere andres metodiske arbejde.

Selve hovedopgaven gennemføres ved, at den studerende individuelt eller i en gruppe udvælger og arbejder med en problemstilling, der er central for en officer i flyvevåbnet eller for uddannelsen. Problemstillingen formuleres af den/de studerende selv i samarbejde med en vejleder ved Flyvevåbnets Officersskole. Flyvevåbnets Officersskole indhenter og udarbejder forud herfor professions relevante problemstillinger og samler disse i et inspirations- og emnekatalog.

Den/de studerende er selv ansvarlige for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af projektarbejdet, således at kompetencen til selvstændigt at håndtere et problemfelt bliver styrket. Det indebærer at de studerende bl.a. selv er ansvarlige for at:

- Identificere og formulere problemstilling.
- Udarbejde en plan for undersøgelse, analyse og skriveaktiviteter.
- Undersøge, udvælge og anvende videnskabelig metode.
- Undersøge, udvælge og anvende teorier.

- Gennemføre empiriske undersøgelser, herunder at definere, fremsende og analysere spørgeskema eller planlægge, gennemføre og analysere interviews.
- Koble og anvende videnskabelig metode, empiri og teori til analysearbejdet.
- Skrive projektet og forsvare det mundtligt.
- Være proaktiv i forhold til vejledningen.

14.6 Eksamen

Skriftlige hovedopgave med mundtligt forsvar og ekstern censur.

Når opgaven er bedømt af censor og eksaminator, gennemføres en individuel mundtlig eksamen. Der udfærdiges en skriftlig bedømmelse af hovedopgaven. Den enkelte studerende gives en samlet karakter for den skriftlige og den mundtlige præstation. Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

Den skriftlige tilbagemelding har til hensigt at styrke den studerendes evne til at identificere egne læringsbehov efter uddannelsen er afsluttet, herunder som forberedelse til Videreuddannelse trin II/Ledere (VUT II/L). Desuden giver det mundtlige forsvar mulighed for en dialog om hovedopgaven, hvor den studerende kan demonstrere sine kompetencer inden for selvstændig samt kritisk analyse og indsigt i egne læringsbehov.

15. ENGELSK

15.1 ECTS

Antal ECTS point: 3.

15.2 Formål

At den studerende videreudvikler sin sproglige kompetence i engelsk fra avanceret niveau til parallelsprogligt niveau med særlig fokus på militærfagligt og interkulturelt engelsk. Fokus vil være på sprogrigtighed, parallelsproglighed og på effektiv mundtlig og skriftlig interaktion, således at den studerende kan indgå i sprog møder som kompetent sprogbruger.

15.3 Læringsmål

Viden

- Have viden om og forståelse af sproglige strukturer og sprogfunktioner.

Færdigheder

- Kunne anvende viden om sproglige strukturer og sprogfunktioner både skriftligt og mundtligt.
- Kunne identificere, formidle og tage kritisk stilling til faglige problemstillinger i sprog møder og tilpasse sit sprog til konteksten.

Kompetencer

- Have meta-sproglig kompetence: kunne bruge sin sproglige bevidsthed til at reflektere over egen sprogbrug, redegøre for denne samt foretage sproglig selvkorrektion.
- Sprogligt kunne indgå i komplekst interkulturelt samarbejde.
- Kunne identificere egne sproglige læringsbehov og selvstændigt kunne opretholde denne kompetence efter uddannelsens afslutning.

15.4 Indhold

Fokus i engelskundervisningen ifm. tilstedeværelsesdelen ligger på fagintegration og opnåelse af parallelsproglighed. Indholdet af de enkelte temadage fremgår af de enkelte modulers læseplaner.

Derudover indeholder faget arbejde med delelementer af sprogrigtighed – dels i forbindelse med skriftligt arbejde i fjernundervisningsperioder, dels i tilstedeværelsesdelen.

Modulet består af følgende engelskfaglige dele:

- udvalgte aspekter af lingvistik (struktur, fonologi, syntaks).
- udvalgte elementer af prosodi (intonation, stød, rytme, fluency).
- ordforråd (i forlængelse af elementets andre moduler).
- pragmatik (sproghandlinger).

15.5 Undervisnings- og studiemetoder:

Engelskundervisningen afholdes primært som selvstændige, tværfaglige temadage i forbindelse med fagene statskundskab, ledelse, operationer og konfliktteori; desuden skal den studerende udarbejde skriftlige opgaver i fjernundervisningslektionerne, som dels vil være af engelskfaglig, dels af tværfaglig karakter som f.eks., operationsanalyser, opgaver i logistik el. konfliktteori eller ledelsesopgaver.

Tilstedeværelsesundervisningen er primært deltager- og opgaveorienteret og der veksles mellem sprogligt input, rollespil, diskussioner, cases samt andre typer problemløsningsopgaver.

Vægten ligger på drøftelse og bearbejdning af vanskeligt stof i plenum, i grupper og/eller i par. Undervisningen tilrettelægges således, at der kan differentieres.

Der vil bl.a. blive brugt netbaserede læringsværktøjer så som interaktive opgaver på nettet.

I al undervisning forventes aktiv og selvstændig deltagelse af den studerende, såvel på hold- og gruppebasis, som individuelt.

15.6 Eksamen

Faget afsluttes med en mundtlig eksamen med ekstern censur. Et skriftligt abstract, som den studerende har udarbejdet på baggrund af sin hovedopgave (se pkt. vedr. særlige bemærkninger) danner grundlag for fremlæggelse og drøftelse ved eksamen. Eksamen varer 30 min. inkl. votering og begrundelse for bedømmelsen. Abstract må højst være på 4.800 tegn inklusiv mellemrum. Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

15.7 Særlige bemærkninger

- Undervisningen sigter mod opnåelse af fluency, accuracy og adequacy svarende til NATO-sprogfærdighedskoden 3333 (STANAG 6001 ed. 2, jf. FKOBST 180-5). Eksamenskarakteren afspejler achievement i faget, hvorimod sprogfærdighedskoden afspejler proficiency, og de er således ikke compatible.
- I tilfælde af meritering for hovedopgaven, skriver den studerende – efter aftale med underviseren – et abstract af denne eller en anden større opgave.

16. ENGELSK, FORHANDLING

16.1 ECTS

Antal ECTS point: 1.

16.2 Formål

At den studerende lærer forhandlingsteknik og øver rollen som diplomat/formidler på engelsk gennem arbejde med formelt og semi-formelt mødesprog. Desuden er formålet, at den studerende får kendskab til og erfaring med at forhandle gennem tolk.

16.3 Læringsmål

Viden

- Have viden om og forståelse af sproglige strukturer og sprogfunktioner i forbindelse med forhandling.
- Have viden om og forståelse af tolkens indflydelse på forhandlingssituationen.

Færdigheder

- Kunne anvende viden om sproglige strukturer og sprogfunktioner i forhandlingssituationer.
- Kunne analysere egen og andres forhandlingsteknik.

Kompetencer

- Kunne reflektere over egen sprogbrug, redegøre for denne samt foretage sproglig selv-korrektion i forbindelse med forhandlinger.
- Kunne indgå som diplomat/forhandler i komplekse interkulturelle sprog møder.

16.4 Indhold

Undervisningen i forhandlingsteknik planlægges og gennemføres i nedenstående temaer:

- Introduktion til forhandlingsteori.
- praktiske øvelser i forhandling.
- introduktion til forhandling med tolk.
- praktiske øvelser i forhandling med tolk.
- udvidelse af formelt ordforråd, herunder idiomatik og pragmatik.

16.5 Undervisnings- og studiemetoder

Kurset afholdes som tre dages eksternat i Udenrigsministeriet og gennemføres i hold af 10-12 studerende. Der undervises på engelsk og primært af native speakers. Der veksles mellem sprogligt input, sproglige øvelser og forskellige typer af rollespil.

De studerende indgår efterfølgende med underviserne i dialog om analyse af rollespilene, både hvad angår det sproglige og det taktiske, samt i efterbearbejdningen af egen indsats.

I al undervisning forventes aktiv og selvstændig forberedelse og deltagelse sprogligt såvel som taktisk.

16.6 Eksamen

Undervisningsdeltagelse. Faget består ved aktiv undervisningsdeltagelse (Tilstedeværelse og aktiv deltagelse i forhandlingsøvelser). Der gives karakteren bestået/ikke bestået.

16.7 Særlige bemærkninger

- Undervisningen sigter mod opnåelse af fluency, accuracy og adequacy svarende til NATO-sprogfærdighedskoden 3333 (STANAG 6001 ed. 2, jf. FKOBST 180-5).

17. FLEXFAGLIGT MODUL

17.1 ECTS

Antal ECTS point: 2.

17.2 Formål

At den studerende gennem fordybelse i en udvalgt case opnår evnen til at behandle en problemstilling med anvendelse af to eller flere fags teorier og metode. Den studerende skal ligeledes kunne perspektivere centrale problemstillinger fra de øvrige fag i forbindelse med et feltstudie – som tager udgangspunkt i den valgte case – og derigennem styrke den tværfaglige fordybelse gennem personlig observation og erfaring.

17.3 Læringsmål

Viden om:

- Viden om en tværfaglig relevant case.
- Viden om et geografisk område ved case- og feltstudie.

Færdigheder

- Kunne integrere to eller flere fags teorier og metoder i en samlet analyse af en given case.
- Kunne fremlægge en tværfaglig analyse indsigtfuldt og nuanceret til en bredere målgruppe.
- Kunne identificere, formidle og tage kritisk stilling til observationer, som er knyttet til møder i forbindelser med feltstudiet, og den valgte case.

Kompetencer

- Kunne indgå fagligt og sprogligt i et interkulturelt møde.
- Kunne identificere fagenes begrænsninger og styrker, og kompetent kunne vælge relevante analyseværktøjer i forhold til en given problemstilling.

17.4 Indhold

Modulet er organiseret i to områder, som tilsammen skal understøtte formålet med modulet. De to områder er kendetegnet ved at betone henholdsvis det teoretiske og empiriske, men kan ikke betragtes som adskilte, i forhold til den samlede læring.

Forberedende workshops

Der afsættes en uge til forberedelse til feltstudiet. Forberedelsen har to formål: For det første at styrke de studerendes evne til tværfaglig analyse, og for det andet at styrke deres empiriske forhåndsviden om det udvalgte område for feltstudiet. Undervisningen er opdelt i forskellige workshops, som understøtter forskellige elementer af den samlede case. Alle workshops er tværfaglige.

Feltstudie

Der afsættes en uge til feltstudie, hvor de studerende skal konfrontere deres empiriske og teoretiske forhåndsanalyser med observationer i det udvalgte område. Feltstudiet er tilrettelagt således, at tværfagligheden tilgodeses.

17.5 Undervisnings- og studiemetoder

Undervisningen i workshops er tilrettelagt med fokus på den højest mulige grad af selvstændighed i de studerendes arbejde, således at de får mulighed for at erhverve de påkrævede tværfaglige færdigheder og kompetencer. I forbindelse med workshops vil det sige, at undervisningen veksler mellem korte oplæg fra undervisere og foredragsholdere, og projektarbejde. Projektarbejdet skal dels lede frem til en fremlæggelse og viden- deling som grundlag for det efterfølgende feltstudie.

De studerende fremkommer selv med forslag til case for flexfagligt modul, inden for de givne faglige rammer.

17.6 Eksamen

Undervisningsdeltagelse. Modulet består ved aktiv deltagelse i workshop og feltstudie. Der gives karakteren bestået/ikke bestået.